

KONJUNKTURRAPPORT

2017

Hvorfor industrimelding nå?

- 37 år siden sist
- Fallet i oljeinvesteringer
- Nedleggelse og hjemhenting parallelt
- Klimakrav og digitalisering treffer
- Industrien er annerledes

Industrien er annerledes

- EU, Tyskland bekrefter dette
- En av fire tjenestekroner
- Størst ringvirkninger, via produktinnsatsen
- Kultur for løpende omstilling
- Frontfaget leder lønnsutviklingen
- Større produktivitet, fordi man må
- Størst på FoU
- Foroverlent på klimautfordringene

Eksempler på industripolitikk

- Eksportfinansiering
- Elavgift
- Kompensasjonsordningen for CO₂-kostnadene i kraftprisen
- Katapulter (industrielle testsentre)
- Eiendomsskatt på maskiner

Politikksatsinger som bare, eller stort sett, treffer industrien

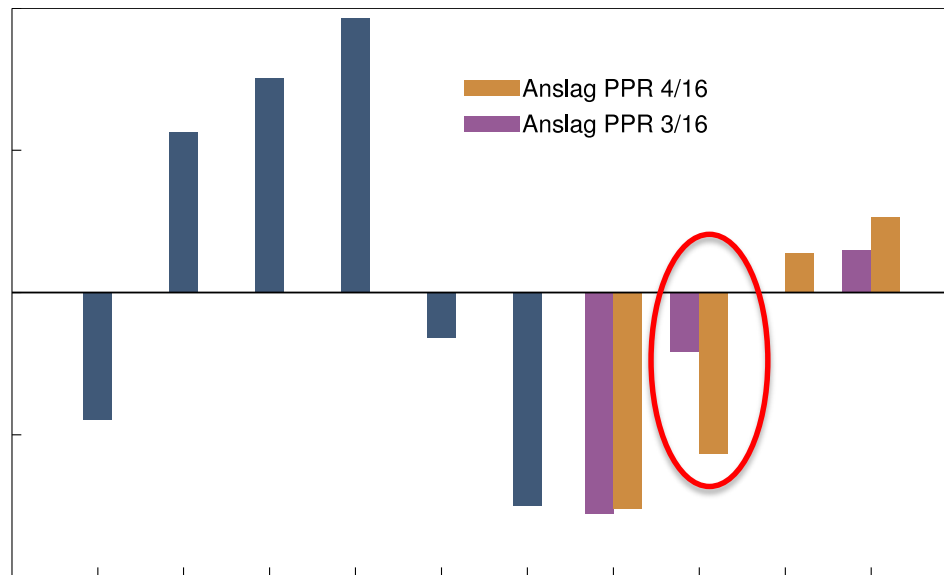
Vestlandet

Vestlandet

Rigger i opplag som perler på
en snor i Skjapavika.
FOTO: JON INGEMUNDSEN

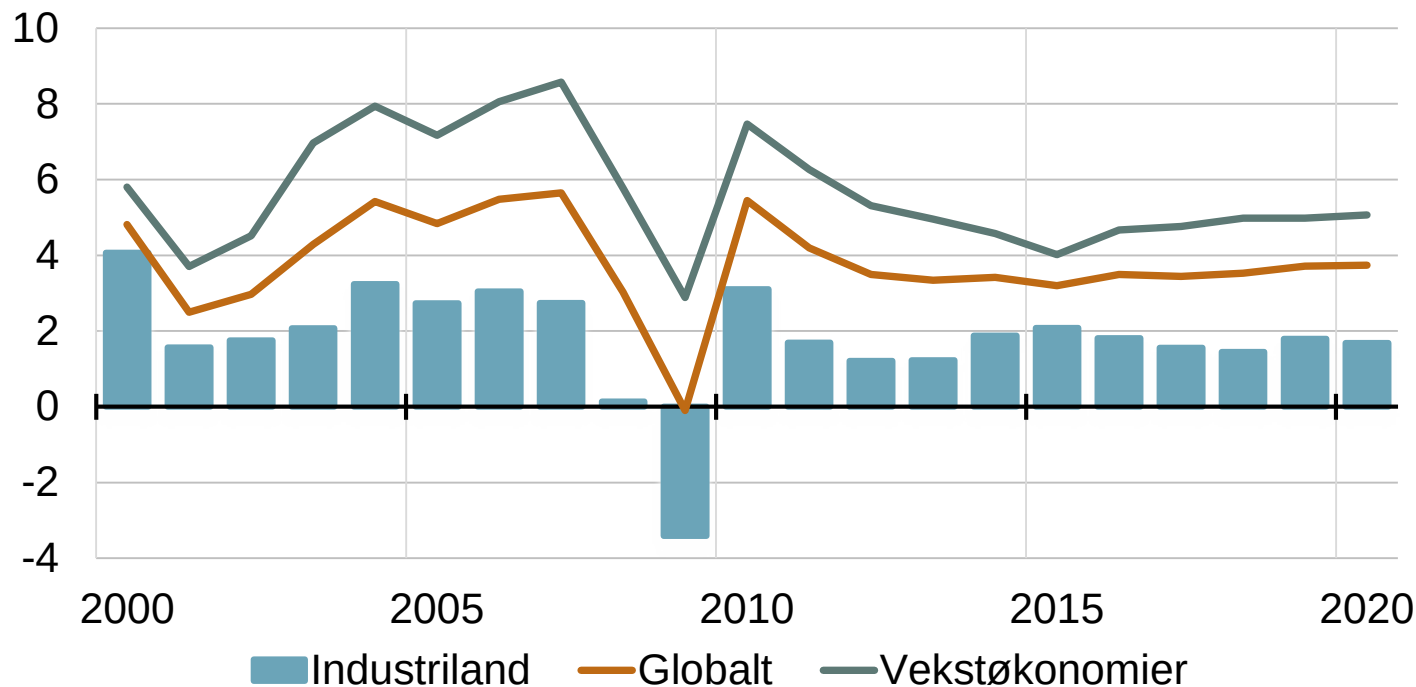
Fall i oljeinvesteringene, norsk sokkel

Volum, årsvekst,
prosent, 2010-2019 ¹⁾

BNP

Prosentvis vekst år/år

Stor handelspolitisk usikkerhet – og oppside

- Brexit
- Trump
- Russland
- Kina

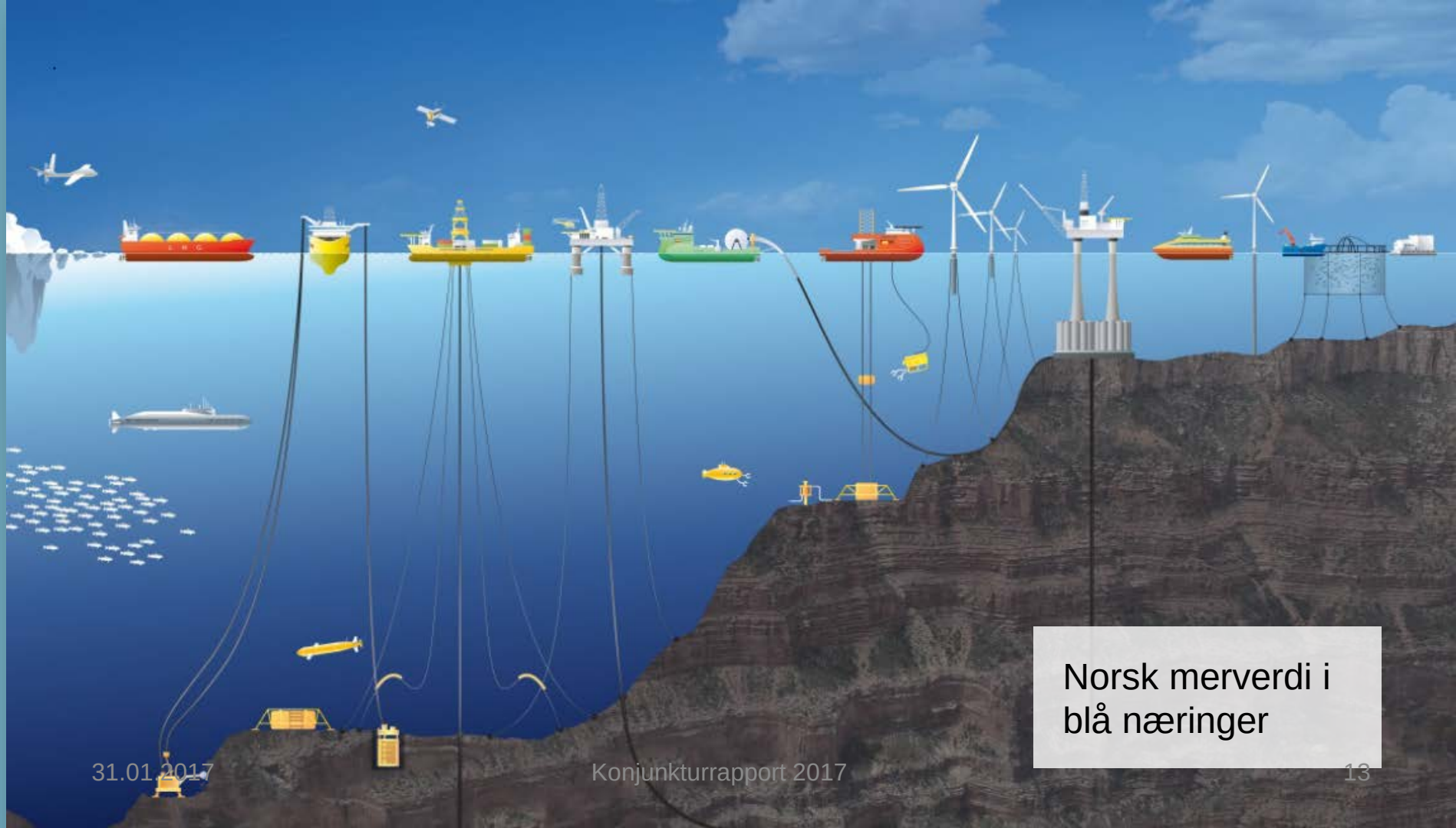

Industriens omsetning i år

- Mange store medlemmer mer usikre i år
- Dermed er vi mindre presise enn tidligere år
- Oljeklyngen går fortsatt ned, men produktivitet bidrar
- Ikke-oljerelatert industri ser økt vekst ute og hjemme
- I sum er hovedscenario en beskjeden vekst

Industrisyssetningen i år

- Usikkerheten preger også her
- Oljeklynga er ikke ferdig nedbemannet
- Ikke-oljerelatert industri omtrent uendret sysselsetting
- I sum noe nedgang

Norsk merverdi i
blå næringer

Oppdrettsnæringens problem blir Columbi-egg

- Lus og rømming gir problemer mht vekst
- Svar: Utviklingstillatelser
- Sterkt insentiv, konsesjon 10 mill., verdt over 50 mill.
- 39 søknader i «prosess» i Fiskeridirektoratet
- Utviklingstiltak for næringen
- Teknologiutvikling og industriell aktivitet for underleverandører, treffer Vestlandet godt

SalMar

Marine Harvest

Lukket i fjæra, åpen/dels nedsenkbar til havs

31.01.2017

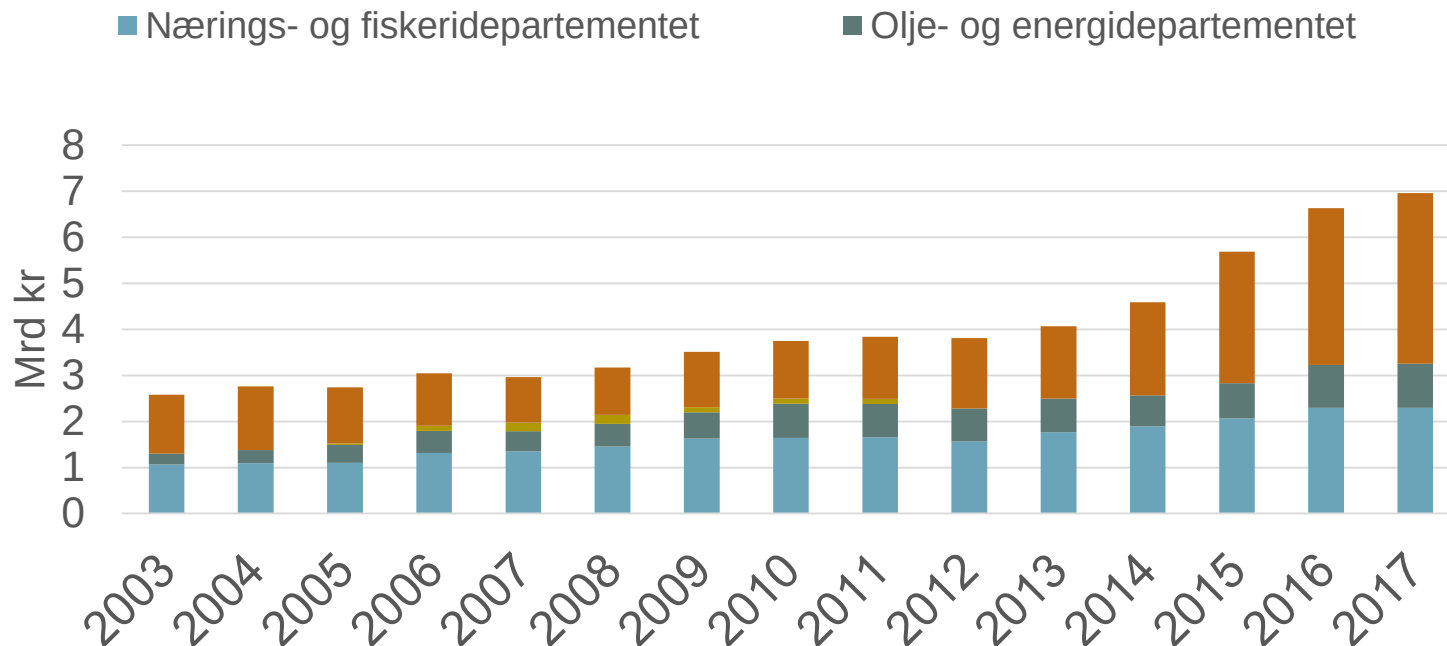
Nordlaks

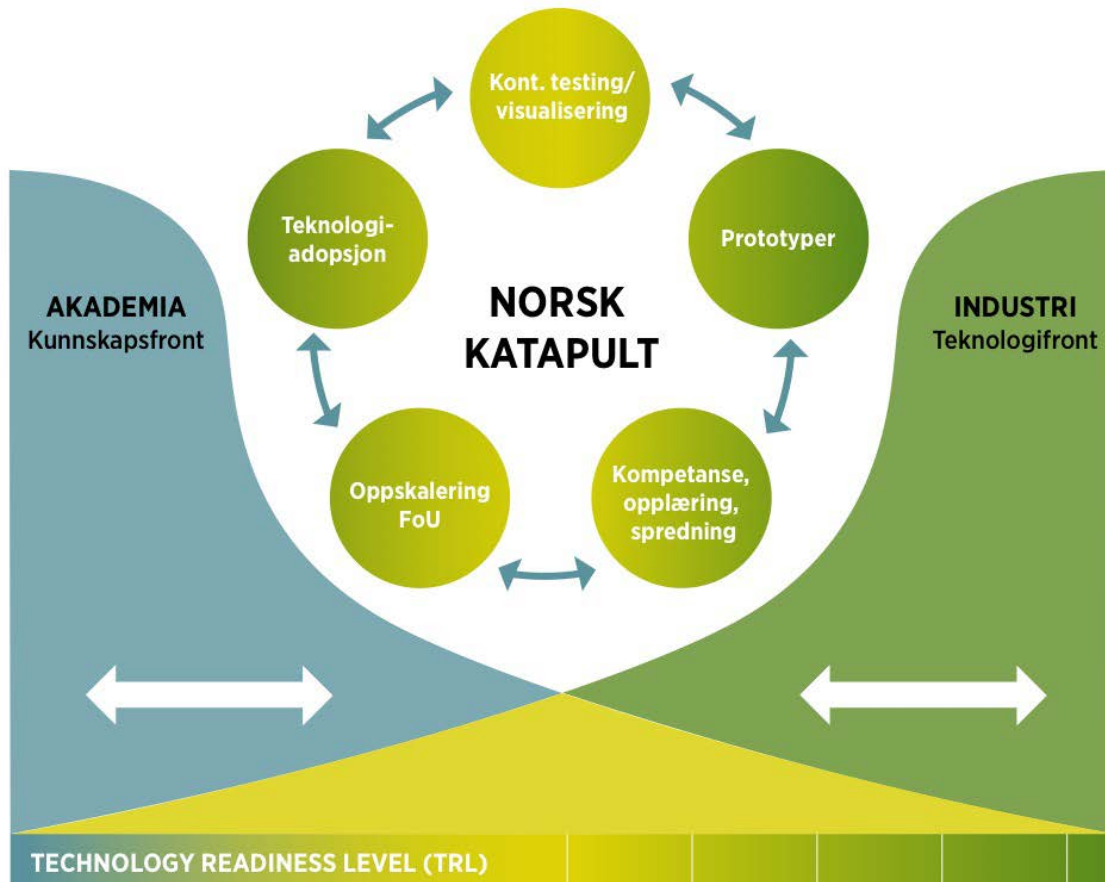

Konjunkturport 2017

NRS

Midler til næringsrettet FoU

Norge trenger økt industriell innovasjonstakt med satsing i «dødens dal»

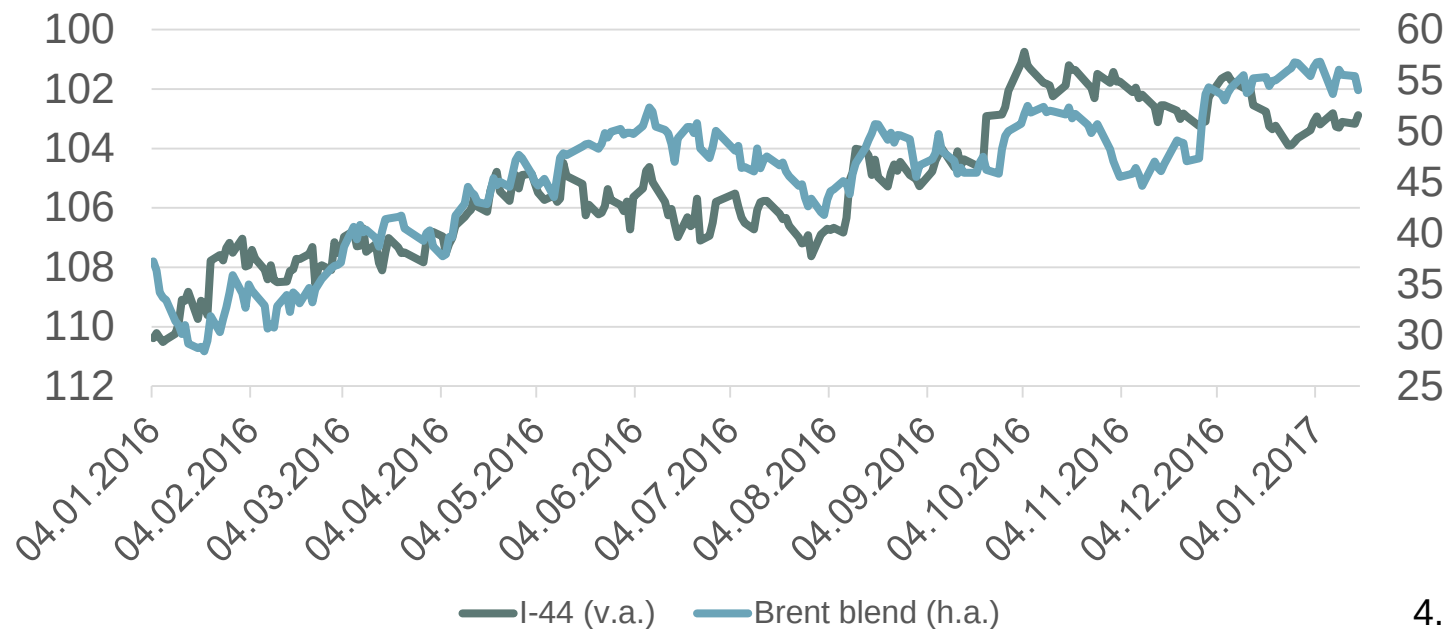
Katapult blir en
suksess

Katapult blir en suksess

- Bra timing med olje på vei ned
- Svært mange gode regionale initiativer
- Kommer til å bli kamp om midlene
- Innretningen viktig for robust driftsmodell
- Tildeling til våren/sommeren
- Vurdere påfyll/omprioritering i revidert

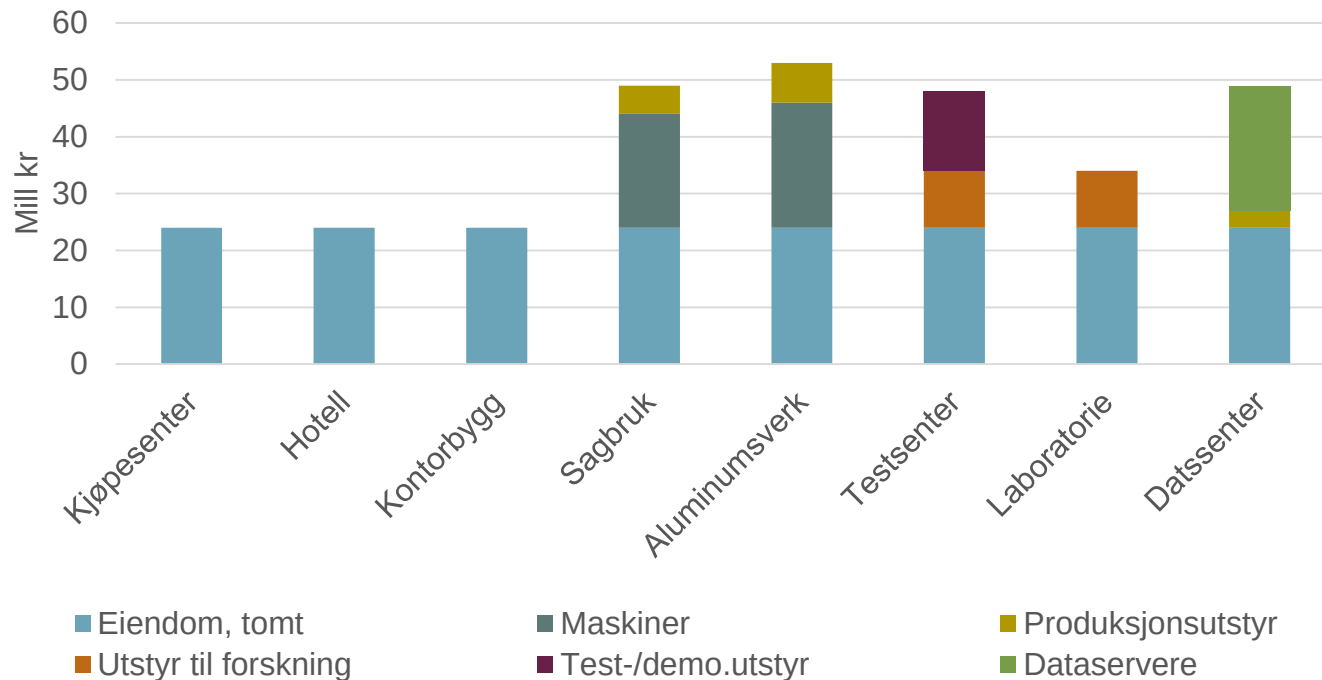

Oljepris og kronekursen samvarierer

4. januar 2016 –
17. januar 2017

Eiendomsskatt: Industri straffes ved maskinskatt

Eiendomsskatt – hva skjer?

- Byggmester-takstfolk takserer industriens stadig mer kompliserte maskinpark
- Stadig mer av maskinparken beskattes – til stadig høyere verdi
- Mangedobling av skatten på basis av tynne begrunnelser, i ti år
- Bedriftene nektes ofte innsyn i beregningsgrunnlaget
- Rettssystemet belastes, men er uegnet til megling

Regjeringen og Stortinget
må ta ansvar for å rydde
opp i denne særnorske
skatten

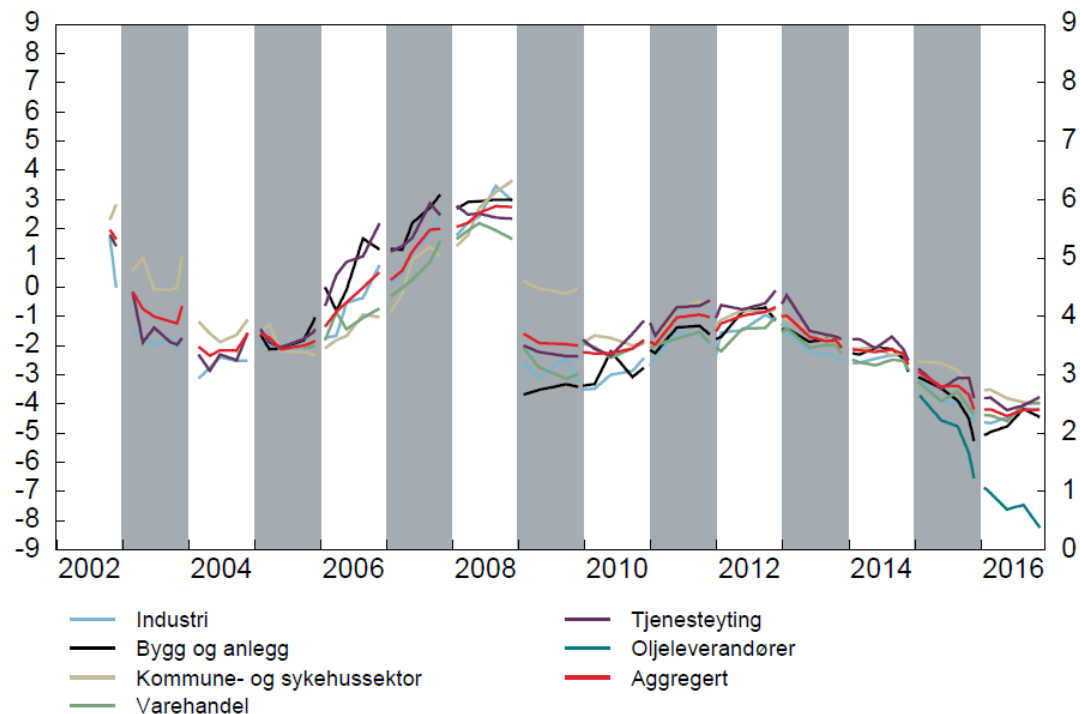

KONJUNKTURRAPPORT

2017

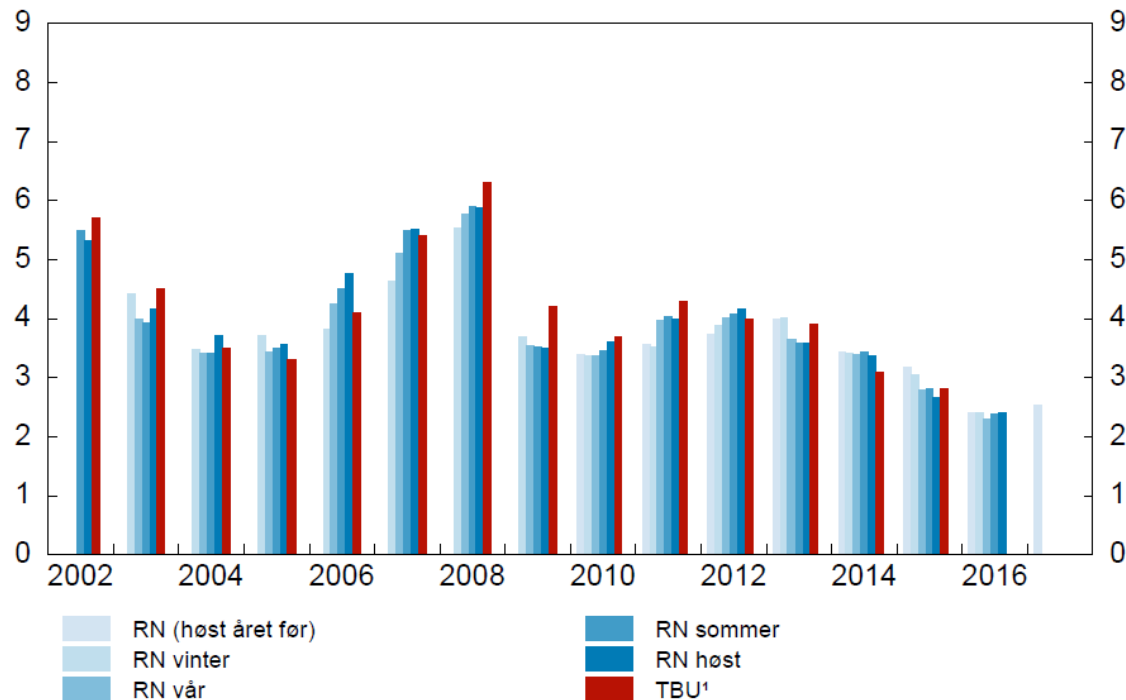
Årslønnsvekst 2016

Fra og med 2010 er den første observasjonen for årslønnsvekst innhentet i november året før

Årslønnsvekst

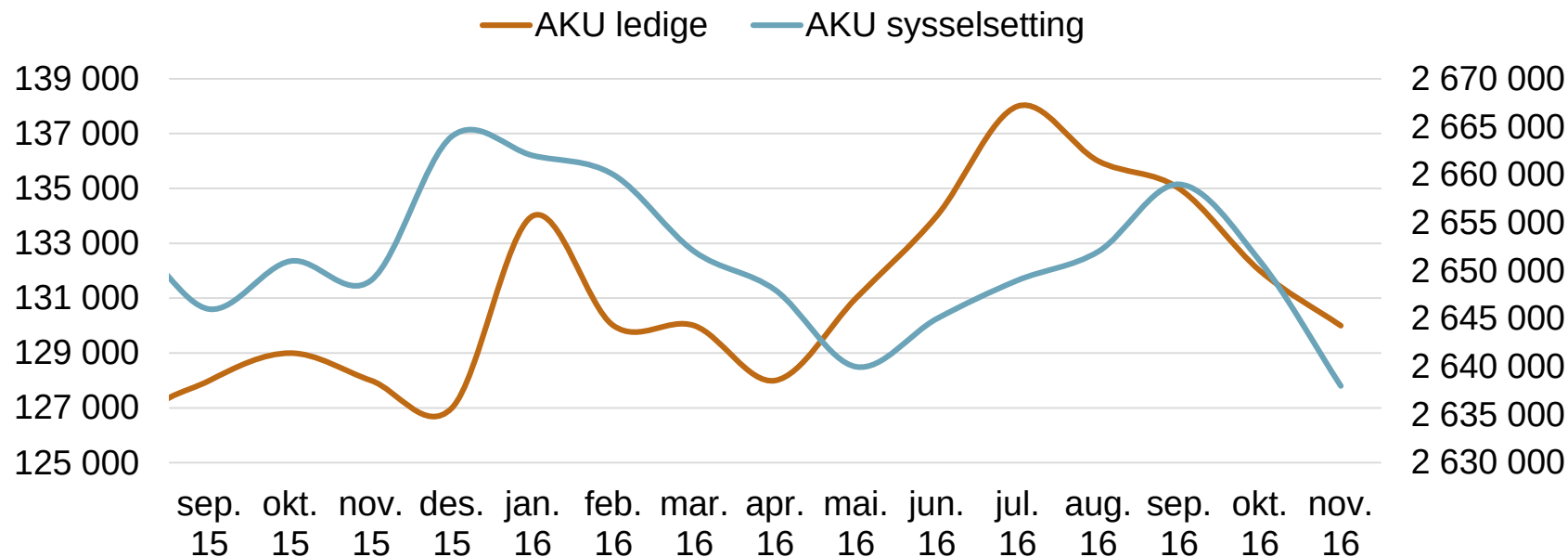
TBU sammenlignet med anslag fra Regionalt nettverk, prosent

1) For 2010: Lønnsvekst for ansatte i organiserte virksomheter og i offentlig forvaltning inkl helseforetakene

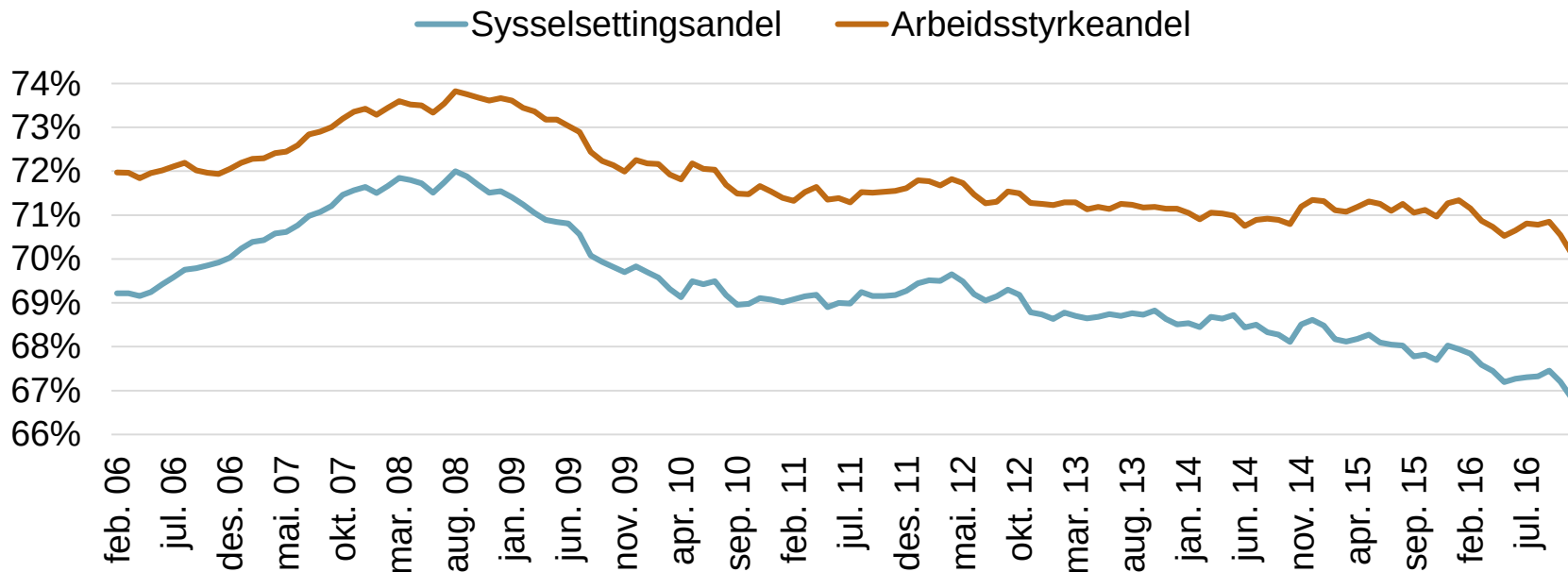
Arbeidsledighet og sysselsetting

AKU

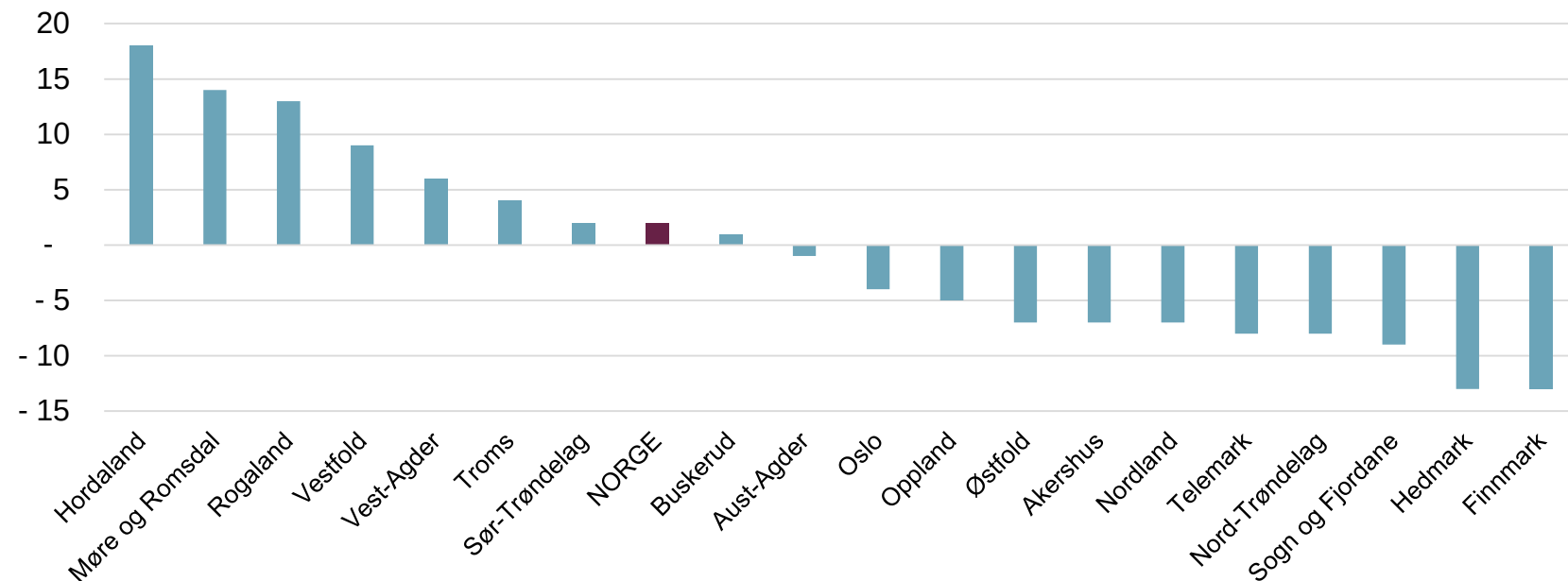
Arbeidsledighet og sysselsetting

AKU

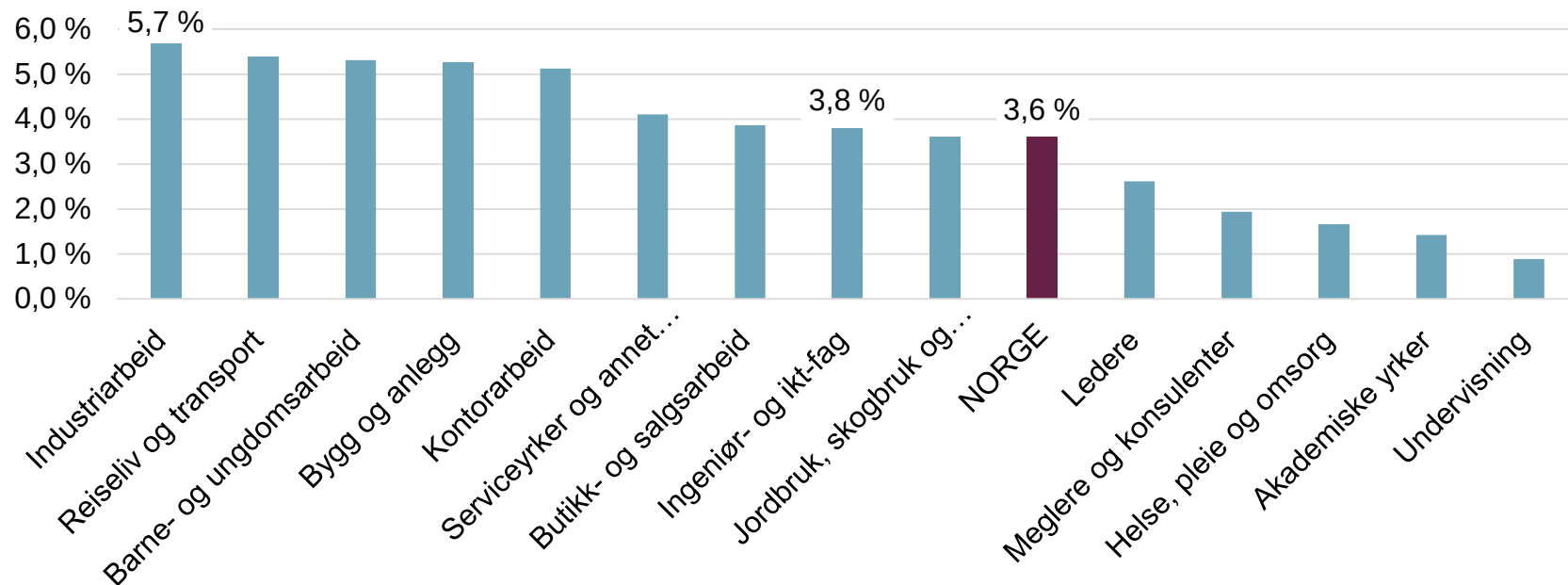
Helt ledige og arbeidssøkere på tiltak i desember 2016

Endring fra i fjor, prosent, NAV

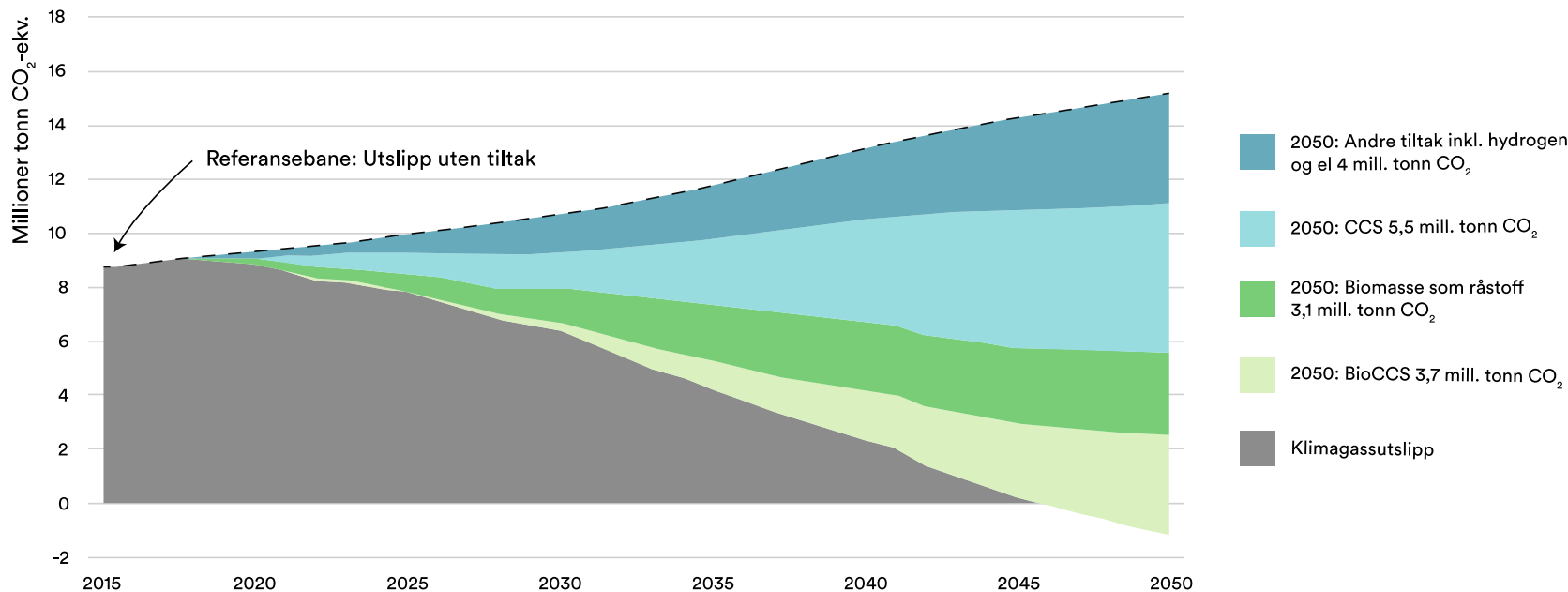
Helt ledige og arbeidssøkere på tiltak i desember 2016

Prosent av arbeidsstyrken, sesongjustert, NAV

Veikart for prosessindustrien

Økt verdiskaping - CO₂-utslippene reduseres til null

Krav til regjeringen

Anbefalingene fra Utvalget for grønn konkurransekraft må implementeres i meldingen

- Bunnplanken for videre utvikling av prosessindustrien – tilgang på kraft til konkurransedyktige priser
- CO₂-kompensasjonsordningen opprettholdes – aktiv politikk mot Brussel for å sikre en god ordning også etter 2020
- Prosess 21 – det må etableres et overordnet strategisk organ tilsvarende OG21 og Energi21
- Videre satsing på CCS og CCU helt avgjørende for måloppnåelsen
- Lånegarantiordning og statlig investeringsselskap for lavutslippsteknologier

Veikart for norsk sokkel

- Utrede og implementere kraftløsninger med lave utslipp
- Optimaliserte produksjonsstrategier med tanke på klimagassutslipp
- Mulige nye verdikjeder som produksjon av hydrogen fra naturgass offshore og på land
- Videreføring av Teknologisenteret på Mongstad
- Utvikle nye metoder og teknologi for karbonfangst og –lagring og CO₂ for økt oljeutvinning

Veikart for bransjene

- Få frem utviklingsmuligheter og potensial for økt industrialisering
- Globale markeder i endring:
 - Lavutslippssamfunnet, økt befolkning, urbanisering, digitalisering mm
- Hva gjør bedriftene og bransjen for å posisjonere seg i et fremtidig marked
- Nødvendige rammebetingelser og virkemidler for å få til ønsket vekst
- Eksempel på bransjer:
 - Prosessindustrien
 - Norsk sokkel
 - Gjenvinning
 - Treforedling
 - Havbruksnæringen
 - Elektroteknisk industri
 - Mineralnæringen
 - Legemiddelindustrien
 - Ferdigvare

Industrien fremover

- Veikart - Bærekraft
- Skatt og skattepolitikk
- Lønnsoppgjøret 2017
- Plan- og bygningsloven, konsekvensutredningers betydning, eks.:
 - Lofoten/Vesterålen, Nordic Mining, Brevik

KONJUNKTURRAPPORT

2017